

Dosarul nr. 2ra-1233/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Gr. Manoli)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Mihaila, I. Dutca, A. Malîi)

ÎN C H E I E R E

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iațco Ion, reprezentat de avocatul Tarnovschi Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iațco Ion împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cosmigrand” cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină, compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 decembrie 2018, Ion Iațco a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cosmigrand” cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-7).

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că în luna noiembrie 2002, activând în funcția de șef al secției tâmplărie în cadrul ÎS „Direcția de reparații și construcții”, pentru a asigura lucrul mai eficient, a adus în secția de tâmplărie strungurile sale personale.

Ion Iațco a comunicat că bunurile aduse la întreprindere sunt: strung de frezat - 2 bucăți, strung de găurit - 1 bucată, strung ferestrău - 1 bucată, strung de rândeluit - 2 bucăți, strung de îndreptat - 1 bucată, strung pentru capite - 1 bucată.

A susținut că bunurile aduse la ÎS „Direcția de reparații și construcții” au fost procurate de către acesta în rate de la Nicolae Gherciu. Astfel, la 2 noiembrie 2002 a achitat prima tranșă în mărime de 4 000 de lei, iar la 30 ianuarie 2003 a achitat ultima tranșă în sumă de 11 000 de lei, fapt confirmat prin recipisele din 2 noiembrie 2002 și 30 ianuarie 2003.

Reclamantul a invocat că la 2 ianuarie 2003 s-a obligat față de administrația ÎS „Direcția de reparații și construcții” să asigure funcționarea corespunzătoare a strungurilor sale, care au fost date în folosință secției de tâmplărie a întreprinderii, iar directorul întreprinderii a acceptat folosirea strungurilor.

Totodată, a învederat că din acea perioadă, strungurile s-au aflat în folosința ÎS „Direcția de reparații și construcții”. Astfel, în actele de revizie din anii 2012,

2013 și 2014 ale întreprinderii, a fost menționat că cele opt strunguri sunt date în folosința întreprinderii de către Ion Iațco.

Ion Iațco a comunicat că la sfârșitul anului 2014, directorul ÎS „Direcția de reparații și construcții”, Andrei Cebotari a procurat această întreprindere, aceasta fiind reorganizată prin transformare în SRL „Cosmigrand”.

Reclamantul a declarat că în luna septembrie 2015, s-a concediat de la întreprindere, iar la 16 mai 2016, i-a înaintat lui Andrei Cebotari o solicitare în formă scrisă în vederea ridicării strungurilor care îi aparțin.

A menționat reclamantul că, prin scrisoarea din 3 iunie 2016, administratorul SRL „Cosmigrand” a refuzat să-i întoarcă bunurile, comunicându-i că aceste strunguri au fost luate la evidența SRL „Cosmigrand” și au trecut în proprietatea acesteia.

A relevat reclamantul că, poziția administratorului SRL „Cosmigrand”, expusă în scrisoarea din 3 iunie 2016, privind apartenența strungurilor în proprietatea ÎS „direcția de reparații și construcții”, este neîntemeiată și combătută prin: actul de predare-primire din 1 decembrie 2002, adresarea din 1 ianuarie 2003 a șefului secției tâmplărie către directorul ÎS „Direcția de reparații și construcții”, Grigorii Sturza, actul de predare-primire din anul 2011 încheiat între ex-directorul ÎS „Direcția de reparații și construcții”, Grigorii Sturza și noul director Andrei Cebotari, hotărârea Comisiei de inventariere a ÎS „Direcția de reparații și construcții” și actul de revizie din 6 mai 2016 al ÎS „Direcția de reparații și construcții”.

În drept, reclamantul și-a motivat acțiunea în baza art. 1 din CEDO, art. 46 din Constituție și art. 315, 316, 374, 512, 514 din Codul civil.

A solicitat admiterea acțiunii, ridicarea de la SRL „Cosmigrand” și transmiterea către Ion Iațco a opt strunguri pentru prelucrarea lemnului și încasarea din contul SRL „Cosmigrand” în beneficiul lui a taxei de stat în mărime de 450 de lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 29 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea lui Ion Iațco a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 120; 122-125).

La 8 august 2019 și 24 ianuarie 2020, avocatul Vasile Tarnovschi în interesele lui Ion Iațco a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 iulie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Ion Iațco să fie admisă integral, cu compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 121; 137-145).

Prin decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul Vasile Tarnovschi și menținută hotărârea primei instanțe (f.d. 173; 174-179).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2020, a fost admis recursul declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul Vasile Tarnovschi și s-a casat decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători (f.d. 209-216).

Prin decizia din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de reprezentantul apelantului Ion Iațco, avocatul Vasile Tarnovschi și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iulie 2019, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iațco împotriva societății cu răspundere limitată „Cosmigrand” cu privire la revendicarea

bunurilor din posesie străină și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 241-254).

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 315 alin. (1)-(3), 316 alin. (1) și (2), 374 alin. (1) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), raportate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul a considerat concluzia instanței de fond ca întemeiată și legală și care urmează a fi menținută.

Reținând decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a specificat că, s-a apreciat ca fiind artificial creată versiunea lui Iațco Ion cu privire la obținerea dreptului de proprietate asupra strungurilor, întrucât recipisa anexată a fost semnată pe 30 ianuarie 2003, adică 2 luni mai târziu după ce s-a constatat existența ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” a strungurilor revendicate de Ion Iațco.

În context, Colegiul a precizat că fiind audiat în cadrul urmăririi penale, fiind somat de răspundere penală, Ion Iațco a concretizat că a transmis șapte strunguri în posesia ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, pe când în acțiunea depusă revendică opt strunguri.

Aderent, Colegiul a punctat că, trezește dubii faptul că Ion Iațco, având o recipisă pe care acesta a anexat-o la plângerea sa, în care este scris numărul strungurilor primite, prețul acestora și numele persoanei care a primit prețul pentru strunguri, acesta fiind audiat în calitate de parte vătămată, a declarat că nu își amintește numele persoanei de la care a cumpărat strungurile și nici prețul acestora.

Astfel, în condițiile în care Ion Iațco, în fața organului de urmărire penală a declarat că deține doar recipisa (i.e. cea anexată la plângere), instanța de apel a apreciat critic recipisa datată cu 2 noiembrie 2002, anexată la prezenta acțiune, din care considerente, instanța de apel a rămas solidară cu opinia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din decizia din 8 octombrie 2018 cu privire la faptul că este artificial creată versiunea lui Ion Iațco cu privire la obținerea dreptului de proprietate asupra strungurilor.

Or, Ion Iațco nu a confirmat faptul că acesta deține dreptul de proprietate asupra a opt strunguri, iar probele și argumentele invocate de acesta nu confirmă cele invocate în acțiune și în apel, argumentele apelantului în acest sens fiind neîntemeiate.

Colegiul a învederat că, în susținerea argumentului că Ion Iațco a transmis ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” opt strunguri, acesta a anexat adresarea către directorul ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, Grigorii Sturza și trei acte de revizie, de pe anii 2012, 2013 și 2014.

Astfel, analizând adresarea din 2 ianuarie 2003 către directorul ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, Grigorii Sturza, rezultă că Ion Iațco s-a obligat față de acesta să asigure funcționarea corespunzătoare a celor opt strunguri care îi aparțin și sunt date în folosință secției tâmplărie a ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”. Pe adresarea dată, fiind aplicată o semnătură din numele șefului Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății, G. Sturza și data de 2 ianuarie 2003 (f.d. 13).

Instanța de apel a apreciat critic acest înscris, în condițiile în care la date ulterioare întocmirii acestuia (la 1 septembrie 2016 și la 21 septembrie 2017), Ion Iațco și Grigorii Sturza, fiind audiați în cadrul urmăririi penale, au declarat că nu au încheiat nici un act cu privire la transmiterea în folosință a strungurilor.

Cu referire la actele de revizie din 2012 și din 2013 denumite revizia blocurilor de uși pregătite pentru producere, acestea reprezintă niște înscrieri olografe în limba rusă ale lui Ion Iațco (persoană interesată), nefiind aprobate de nici o persoană cu funcție de răspundere din ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, în care, inter alia, este menționat că Ion Iațco a transmis strung de frezat - 2 bucăți, strung de găurit - 1 bucată, strung ferestru - 1 bucată, strung de rândeluit - 2 bucăți, strung de îndreptat - 1 bucată, strung pentru capite - 1 bucată (f.d. 17; 19).

Totodată, instanța de apel a notat că actele enunțate, au fost anexate de reclamant după hotărârile Comisiei de inventariere pentru anii corespunzători, însă în hotărârile date nu este menționat că acestea au anexe și că hotărârile sunt aprobate de directorul ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” cu anexe la acestea (f.d. 16; 18).

Prin urmare, deoarece aceste două acte nu sunt aprobate de persoane cu funcții de răspundere din cadrul ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” și din hotărârile comisiei de inventariere nu rezultă că acestea au anexe, instanța de apel nu le va reține în calitate de probe pertinente, deoarece au fost întocmite și semnate unilateral de Ion Iațco.

Actul de revizie din 2014, la fel este denumit revizia blocurilor de uși pregătite pentru producere, este o înscriere olografă în limba rusă a lui Ion Iațco și cuprinde, inter alia, mențiunea că Ion Iațco a transmis strung de frezat - 2 bucăți, strung de găurit - 1 bucată, strung ferestru - 1 bucată, strung de rândeluit - 2 bucăți, strung de îndreptat - 1 bucată, strung pentru capite - 1 bucată. Actul dat este semnat și de contabilul ÎS „Direcția de reparații și construcții”, Nina Tutunaru (f.d. 20).

Cu referire la acest aspect, fiind audiată în cadrul urmăririi penale, fiind somată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false, Nina Tutunaru a declarat că într-o zi, când efectua un control în vederea determinării bunurilor din întreținere, de ea s-a apropiat Ion Iațco și i-a spus să scrie în liste strungurile de prelucrare a lemnului. Fiind întrebat de ce, Ion Iațco a afirmat că în caz de control să nu apară probleme. Astfel, aceasta a inclus în liste și acele strunguri (f.d. 98-99).

Astfel, instanța de apel, nu a reținut în calitate de probă pertinentă care să confirme că Ion Iațco a transmis în folosință gratuită a strungurilor către ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, or, înscrierea strungurilor date ca fiind ale lui Ion Iațco s-a făcut la rugămintea acestuia, pentru a justifica de ce strungurile odată casate, încă se află în întreținere.

Instanța de apel a apreciat ca fiind contradictorii și invocările lui Ion Iațco cu privire la transmiterea în folosință ÎS „Direcția de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” a strungurilor revendicate. Astfel, pe de o parte, Ion Iațco a menționat în acțiunea depusă că strungurile au fost transmise ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” în anul 2003, iar pe de altă parte, în scrisoare din 16 mai 2016 adresată directorului SRL „Cosmigrand”, Ion Iațco a menționat că a transmis strungurile ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” începând cu luna iunie 2011 (f.d. 3-7; 21).

În consecință, instanța de apel a respins argumentele apelantului formulate în acest sens și a conchis că Ion Iațco nu a demonstrat faptul că acesta a transmis opt strunguri în folosința ÎS „Direcția de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, înscrisurile anexate de acesta la acțiunea depusă, fiind apreciate critic.

Totodată, Colegiul a învederat că, din înscrisurile anexate la dosar, cercetate nemijlocit de instanța de apel, rezultă că strungurile pretinse de Ion Iațco erau în folosința ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății” încă din anul 1992 și deși acestea au fost casate și au fost scoase de la evidența ÎS „Direcției de reparații și construcții a Ministerului Sănătății”, acestea de fapt se aflau acolo și erau funcționale, motiv pentru care a concluzionat în sensul temeiniciei hotărârii primei instanțe și cu privire la respingerea acțiunii depuse de Ion Iațco.

La 16 iunie 2021 și ulterior la 21 iunie 2021, Ion Iațco, reprezentat de avocatul de avocatul Tarnovschi Vasile, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, precum și au dat o apreciere greșită materialului probator, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 februarie 2021 și a expedit-o participanților la proces la data de 14 aprilie 2021 (f.d. 255, vol. I), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 16 iunie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 30 iunie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 190).

La 25 august 2021, SRL „Cosmigrand” a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul de avocatul Tarnovschi Vasile, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul de avocatul Tarnovschi Vasile, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul Tarnovschi Vasile, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Iațco, reprezentat de avocatul Tarnovschi Vasile, împotriva deciziei din 24 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat